

SVERIGES RUNINSKRIFTER

UTGIVNA AV

KUNGL. VITTERHETS HISTORIE OCH ANTIKVITETS AKADEMIEN

ANDRA BANDET

ÖSTERGÖTLANDS RUNINSKRIFTER

GRANSKADE OCH TOLKADE

AV

ERIK BRATE

STOCKHOLM

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

1911
[111410]

53. Väversunda kyrka, Dals hd.

Pl. XVIII. Fig. 5. (B. 921.)

Litteratur: B. 921; L. 1662; W. 189; *Ransakning* 1667—84; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland* 2, s. 646.

Efter att läsningen av Ög. 51 och 52 anförts, yttras i *Ransakning*: »Noch een steen mitt för wapnhusett sunnan till, doch uthan bookstäf wors uthredelse, så frampt icke någon med them bekant, kommer i egen person.» Även L. 1662 betecknar inskriften som svår-läslig och meddelar blott slutet av densamma.

Runstenen är nu försvunnen, och dess utscende är känt blott genom teckningen B. 921.

Enligt denna teckning är av runstenen blott ena ändan i behåll, 1,10 m i längd, 74 cm i bredd och med utscende av att vara en kalkhäll, rikt ornerad på mittytan och med runorna med foten inåt inom linier längs kanterna.

Det förefaller, som om runorna gått utefter stenens alla fyra sidor, ty i hörnet mellan den bevarade kortsidan och den längsta bevarade långsidan finnas två parallella gränslinier:

framför vilka L. 1662 troligen med rätta läser: **Gup : hiabi : sialu**. Den längsta bevarade långsidan innehåller alltså slutet av inskriften, och vare sig kortsidan innehåller början eller även hör med till slutet, måste även den motstående kortsidan hava haft inskrift.

W. 189 antager inskriften börja med kortsidan och läser runorna sålunda: Sveinin lkh Skeinip · nk .. ik — — — vir tnr · Gud · hialbi : sialu. Utom de felaktiga avvikelserna från B. 921 kan mot denna läsning anmärkas, att det icke är sannolikt, att inskriften börjat på kortsidan, jfr dock Ög. 56, och att **k** i Skeinip troligen blott är upp- och nedvändning av **u** (v) i Svein.

Med upptagande av Liljegrens texträttelse är inskriften alltså följande:

- a) Kortaste långsidan: **sueinip · nk nk —**
   ₅   ₁₀
- b) Längsta långsidan: — **uirtnr gup : hiabi : sialu**
   ₁₅   ₂₀   ₂₅   ₃₀
- c) Kortsidan: **sueininlhk —**
   ₃₅   ₄₀

I a) **sueinip** och c) **suein** utgår känrestreckket på **u** från stavens mitt, i **sueinip** är **u** tillika vänderuna och upp- och nedvänt. Runan **n** är † r. 5, 8, † r. 10, 16, 35, 37, **a** är † r. 23; † r. 28, av **u** i **gup** finnes blott staven, av **b** i **hiabi** blott †, 29 | tecknas † och 30 u B, båda säkert fellästa.

Undantagande det av Liljegren tolkade **gup : hiabi : sialu** kan ingenting visst sägas om inskriftens tydning. Det ligger nära att antaga 8—9 †Y nk vara felläsning av †Y ok 'och', som för- enade två namn **sueinip** och t. ex. **inka**. Namnet **sueinip** finnes eljest icke, men kunde tänkas vara ett fsv. *Scæn-hēð, isl. *Svein-heiðr f. 12—17 — **uirtnr** göra intryck av en gen. sing. på -ar och på grund av sin ställning synes 16 † n böra fattas som vänderuna för † a. Då denna genitiv slutar på r, kan icke 14 † här betyda r-ljud, utan troligen utmärker † detsamma som eljest runan i, liksom Ög. 3 Orlunda även runföljden † förekommer. Jfr vidare det under Ög. 3 åberopade **porkirsl** D. II, 1. Det synes då möjligt att — **uirtnr** kan vara gen. sing. av namnet *Övindr* och att inskriften omtalat, att den avlidne, vars namn är förlorat, varit t. ex. son av Övind.

Om † n är vänderuna i — **uirtnr** för † a, kan samma antagande vedervägas för 37 † n och 40 † k, varigenom kortsidans inskrift skulle kunna tydas såsom: Sven (**suein**) högg (**hk**) hällen (**inl**).

Möjligtvis har alltså inskriften lytt:

Svenid och Inga (gjorde stenen efter N. N. sin broder, son av) Övind. Gud hjälpe själen! Sven högg hällen.